

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi ajánlásra a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány”

(2006/C 206/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az európai parlamenti és tanácsi ajánlásra irányuló, „A közösségen belüli oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány” című javaslatra (COM(2005) 450 final);

tekintettel a Tanács 2005. október 10-i határozatára, amelyben az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 265. cikkének (1) bekezdése alapján konzultál a Régiók Bizottságával e tárgyban;

tekintettel a 2005. november 10-i elnökségi határozatra, amely megbízta a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot, hogy dolgozzon ki véleményt e tárgyban;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság 2006. március 1-jén elfogadott véleményére (CdR 34/2006 rev.1) (előadó: Luciano CAVERI, Valle d'Aosta autonóm tartomány elnöke) (IT/ALDE),

2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) elfogadta az alábbi véleményt.

1. A Régiók Bizottsága megjegyzései

átalakítani – tökéletesítse a szellemi képességeinek kezelésére irányuló stratégiákat, valamint erősítse és értékelje fel önállóságát és kommunikációs képességét;

A Régiók Bizottsága

1.1 **tudatában van annak**, hogy Európa a **lisszaboni stratégia keretében** az egész életen át tartó tanulást a személyes és a szakmai fejlődés központi elemének tekinti. Az általános és a szakképzés – nem csupán a szakmai pályafutásra való felkészülésként, hanem a szakmai életút teljes időtartama alatt – döntő jelentőségű lesz a technológiai innováció és a versenyképesség szempontjából: egyrészt új munkahelyeket teremt, másrészt felkészíti azokat a munkavállalókat, akik majd betöltik e munkahelyeket;

1.2 **fenntartja** azon álláspontját, hogy a tanulás hatékonyabb, ha azt az érintettek aktív kutatási folyamatként, nem pedig ismeretek passzív elsajátításaként tervezik és élik meg. A felnőttek képzésére irányuló tevékenységek még ma is hatékonyabbnak bizonyulnak, ha a belőlük eredő változások a társadalom aktuális szükségleteinek megfelelő képességeket és szaktudást fejlesztik; mindez lehetővé teszi, hogy az érintettek mind egyénként, mind állampolgárként tudatosan alakítsák szerepüket és szakmai jövőjüket. A továbbképzési tevékenységekben való részvétel tehát akkor válik értékkelé, ha az egyén aktív módon tervezi saját szakmai és személyes jövőjét. Ezáltal egyénként is fejlődik, de hozzájárul a társadalmi előrehaladáshoz is;

1.3 **hangsúlyozza**, hogy a külföldön szerzett oktatási, képzési és munkatapasztalatok arra ösztönzik az egyént, hogy értékelje kognitív módszereit és stratégiáit, és – mivel megpróbálja saját szaktudását eltérő környezetben alkalmazni és

1.4 **kijelenti**, hogy a külföldön szerzett képzési vagy szakmai tapasztalat – ha azt megfelelően előkészítik, irányítják és támogatják – a képzés szempontjából akkora jelentőségre tesz szert, amely jóval túlmutat a szakmai képzés megkoronázásán, és sokkal szélesebb területet foglal magába. Ha a kultúra alatt nem csupán ismereteket, hanem személyek egy meghatározott csoportjának magatartásformáit, értékeit, gyakorlati ismereteit értjük, akkor nem a külföldön szerzett tapasztalat lenne az ideális módszer, hogy az Európai Unió saját, valódi kultúrájának alapjait megteremtjük?

1.5 **tudomásul veszi**, hogy a más viszonyok interkulturális megközelítésmódjának előfeltétele a véleménycserén és az empátián alapuló magatartás; éppen a munka és a képzés az a két kiemelt terület, amely segít a különböző adottságok összevetésében és az egyes kultúrák összetett jellemzőinek felismerésében. Hiszen éppen az ezeknek tulajdonított értéknek, a különböző és rugalmas szervezeti formáknak, az személyek közötti kapcsolatok különböző válfajainak köszönhetően haladhatók meg az előítéletek és az általánosítások;

1.6 **úgy véli**, hogy a mobilitási tapasztalatok minőségének javításához meg kellene teremteni annak a feltételeit, hogy korlátozás nélkül elismerjük az egyén szerepét a származási ország tudás- és a képzettségi szintjének növelésében, valamint a fogadó ország új ismeretekkel, kulturális impulzusokkal, hagyományokkal és nyelvezetekkel való gazdagításában;

1.7 **üdvözli** az Európai Bizottság javaslatát, mivel a fentiekben kifejtett logika alapján e javaslat arra szolgál, hogy növelje az európai képzés minőségének általános szintjét. Mindehhez olyan modellt javasol, amely az érdekelt egyén központi szerepének elismeréséből indul ki, és biztosítja a képzési lehetőségek legjobb kihasználását és hatásait az egyén és a társadalom vonatkozásában egyaránt;

1.8 **hangsúlyozza**, hogy összhangnak kell lennie azon érték között, amelyet az egyének tulajdonítanak a más országban szerzett tapasztalataiknak, valamint azon érték között, amelyet a származási országok és a fogadó országok tulajdonítanak az egyes tapasztalatoknak, továbbá a mobilitási programok között azok egészében. Az Európai Mobilitásminőségi Alapokmányban foglalt útmutatások e tekintetben az előfeltételei annak, hogy a résztvevők kedvező tapasztalatokkal gazdagodjanak mind a fogadó, mind pedig – hazatérésük után – a saját országukban. Ez az orientáció még inkább megvalósítható, ha a mobilitási tapasztalatok kezeléséért és koordinálásáért a helyi és a regionális szint felel;

1.9 **úgy véli**, hogy a közösség vagy a helyi és regionális hatóságok szintjén lehetséges a korrekt és pontos tájékoztatás, valamint az egyének arra való ösztönzése, hogy ragadják meg az alkalmat a tanulás céljából való külföldi tartózkodásra, és mindezt helyezik el saját szakmai fejlődési tervükben, valamint a szerzett tapasztalat eredményeit értékeljék újra a megszerzett és a származási ország munkakörnyezetében átadható szakmai tapasztalatok tükrében. A helyi önkormányzatok tehát nagyon fontos szerepet játszhatnak a mobilitási programok minőségének és hatékonyságának meghatározásában;

1.10 **tudomásul veszi**, hogy a regionális és helyi önkormányzatok inkább képesek a lakosság egészére – de különösen a fiatalokra – irányuló, a pontos tájékoztatást célzó intézkedéseket végrehajtani, különös tekintettel a mobilitás által kínált lehetőségekre a kulturális és szakmai fejlődés terén. Hiszen a mobilitás révén nem csupán az egyén szakmai téren való teljes önmegvalósításának útjában álló gazdasági természetű akadályok haladhatnak meg, hanem a kulturális természetűek is;

1.11 a Régiók Bizottsága **úgy véli** továbbá, hogy nem csupán megfelelő nyelvi, pedagógiai és gyakorlati előkészítést kell biztosítani a résztvevőknek, hanem fontos orientációs támogatásuk is, amelynek célja a személyre szabott kulturális és szakmai fejlődési terv kidolgozása. Napjainkban az európai szakmai mobilitási programoknak – még inkább, mint azelőtt – rendkívüli módon egyéni jelleget kellene öltetniük, és a munka világában hasznosítható befektetésnek kellene tekinteni őket. A külföldi tartózkodás után hazatérve meg kell könnyíteni a megszerzett tapasztalatok újraértékelését a saját munkahelyi környezetben felhasználható szakmai ismeretek révén, akár a megszerzett ismeretek elismerésére és értékkeléssel irányuló, létező eszközök (mint például az Europass Mobilitás elnevezésű eszköz) gyakorlati felhasználása révén is;

1.12 **kijelenti**, hogy a vendéglátó országoknak a logisztikai támogatás és a segítségnyújtás minőségét felügyelő szervezeteivel szemben gyakorolt koordinációs és kapcsolattartási szerep mellett alapvető jelentőségű a komplex felügyelet a mobilitási tapasztalatok összességének a lakosságra, az oktatási rendszerekre és a termelési rendszerre való kihatásai figyelemmel kísérésére és értékelésére vonatkozóan. Ebben az értelemben alapvetőnek tűnik a vállalkozások, a képzési intézmények, az iskolák és az egyetemek bevonásával a megfelelő szinergiák megteremtése, hogy a megfelelő területeken felértékeljék a résztvevők által elsajátított formális és nem formális ismereteket;

1.13 **fenntartja azon álláspontját**, hogy nem szabad alulbecsülni azon tényt, hogy az Európai Mobilitásminőségi Alapokmány végrehajtása során a különböző tagországok helyi önkormányzatai és szakmai szervei között tapasztalatcserére és összehasonlításra kerül sor, amely lehetővé teszi a mindenki egyetértésével találkozó működési módokat kialakítását. E folyamatok eredménye kétségkívül további hasznos tervekhez vezet a legkülönfélébb területeken, a területi gazdasági fejlesztéstől a képzésig és a munkavállalók cseréjéig; ily módon a kölcsönös elismerés alapját képező új bizalmi és együttműködési kapcsolatok jönnek létre.

2. A Régiók Bizottsága ajánlásai

1. ajánlás

Melléklet 1. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„1. Tanácsadás és tájékoztatás</p> <p>Biztosítani kell, hogy a potenciális jelentkezőknek a külföldi tartózkodás lehetőségeit és feltételeit illetően megbízható tanácsadó és információs források álljanak rendelkezésére.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„1. Tanácsadás és tájékoztatás</p> <p>Biztosítani kell, hogy a potenciális jelentkezőknek a külföldi tartózkodás lehetőségeit és feltételeit illetően megbízható tanácsadó és információs források álljanak rendelkezésére.</p> <p><u>A helyi és a regionális szint kulcsszerepet játszik az információkhoz való hozzáférésben, tehát ki kellene emelni a polgárokhoz való közelségét a mobilitási programokról zajló vita keretében ezért adott esetben a helyi és regionális önkormányzatokkal való kapcsolattartást bele kellene foglalni a résztvevők mobilitási programjába.”</u></p>

Indokolás

A mobilitási programok lehetséges résztvevői elsősorban a helyi és a regionális szinthez fordulnak tájékoztatás és tanácsadás céljából. Ez a polgárokhoz legközelebbi szint, amely a legjobban ismeri a lakosság szükségleteit, tehát ez a szint képes leginkább bemutatni a fennálló lehetőségeket, valamint megtervezni az érdekeltek részére nyújtott tanácsadásra és támogatására irányuló intézkedéseket és szolgáltatásokat, hogy biztosítható legyen a lehető legmagasabb szintű részvétel a programokban, valamint azok optimális hatékonysága.

2. ajánlás

Melléklet 3. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„3. Személyre szabott mobilitás</p> <p>Az oktatási vagy képzési céllal vállalt külföldi tartózkodásnak, amennyire csak lehet, illeszkednie kell a személyes tanulmányi előmenetelbe, összhangban kell lennie a résztvevő készségeivel és motivációjával, és úgy kell megtervezni, hogy ezeket fejlessze vagy kiegészítse.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„3. Személyre szabott mobilitás</p> <p>Az oktatási vagy képzési céllal vállalt külföldi tartózkodásnak, amennyire csak lehet, illeszkednie kell a személyes tanulmányi előmenetelbe, összhangban kell lennie a résztvevő készségeivel és motivációjával, és úgy kell megtervezni, hogy ezeket fejlessze vagy kiegészítse, mind a formális, mind a nem formális oktatás keretében, a befogadásra nevelésből kiindulva, és különös figyelmet fordítva a nem formális oktatásnak a legkisebbekre gyakorolt hatásaira.”</p>

Indokolás

Azonos jelentőséget kell tulajdonítani a formális és a nem formális oktatásnak.

3. ajánlás

Melléklet 5. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„5. A nyelvi oldal</p> <p>A nyelvtudás elengedhetetlen a hatékony tanuláshoz. A résztvevőknek, illetve küldő és fogadó intézményeiknek különös figyelmet kell fordítaniuk a nyelvi felkészülésre. A külföldi tartózkodással kapcsolatos lépéseknek ki kell terjedniük a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kiutazás előtt: nyelvi felmérés, illetve lehetőség nyelvkurzusok végzésére a fogadó ország és a tanítás nyelvén, amennyiben eltérőek; — a fogadó országban: nyelvi segítségnyújtás és tanácsadás.” 	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„5. A nyelvi oldal</p> <p>A nyelvtudás elengedhetetlen a hatékony tanuláshoz. A résztvevőknek, illetve küldő és fogadó intézményeiknek különös figyelmet kell fordítaniuk a nyelvi felkészülésre, különösen azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelvet beszélnek, ezáltal megkönnyítve a résztvevők jobb beilleszkedését. Azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelveket beszélnek, a nemzeti és közösségi irodáknak szorosan együtt kellene működniük a helyi és a regionális hatóságokkal, valamint a felsőoktatási intézményekkel, hogy a hallgatók nagyobb számban vegyenek részt a nyelvi képzésekben, mielőtt külföldre indulnának a választott mobilitási program keretében.</p> <p>A külföldi tartózkodással kapcsolatos lépéseknek ki kell terjedniük a következőkre:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kiutazás előtt: nyelvi felmérés, illetve lehetőség nyelvkurzusok végzésére a fogadó ország és a tanítás nyelvén, amennyiben eltérőek; — a fogadó országban: nyelvi segítségnyújtás és tanácsadás.”

Indokolás

Nagyobb figyelmet kellene fordítani a kevésbé használt és a kevésbé oktatott nyelvekre. Azokon a területeken, ahol kisebbségi nyelveket beszélnek, a nemzeti és közösségi irodáknak szorosan együtt kellene működniük a helyi és a regionális hatóságokkal, valamint a felsőoktatási intézményekkel, hogy a hallgatók nagyobb számban vegyenek részt a nyelvi képzésekben, mielőtt külföldre indulnának a választott mobilitási program keretében.

4. ajánlás

Melléklet 8. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosító indítványa
<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„8. Elismerés</p> <p>Amennyiben a külföldön tanulmányokkal vagy munkával eltöltött idő formális tanulmányi vagy képzési program szerves részét képezi, ezt a tényt a tanulmányi tervben rögzíteni kell, és segítséget kell nyújtani a résztvevőknek, hogy azok megfelelő elismerése és hitelesítése biztosan megtörténjen. Az elismerés módját a tanulmányi tervben meg kell határozni. A mobilitás egyéb típusai esetében – különös tekintettel a nem formális oktatási és képzési kontextusban megvalósuló külföldi tartózkodásra – bizonyítványt kell kiállítani, hogy a résztvevő kielégítő és hihető módon igazolni tudja aktív részvételét és tanulmányi eredményeit.”</p>	<p>Európai Mobilitásminőségi Alapokmány</p> <p>„8. Elismerés</p> <p>Amennyiben a külföldön tanulmányokkal vagy munkával eltöltött idő formális tanulmányi vagy képzési program szerves részét képezi, ezt a tényt a tanulmányi tervben rögzíteni kell, és segítséget kell nyújtani a résztvevőknek, hogy azok megfelelő elismerése és hitelesítése biztosan megtörténjen. Az elismerés módját a tanulmányi tervben meg kell határozni. A mobilitás egyéb típusai esetében – különös tekintettel a nem formális oktatási és képzési kontextusban megvalósuló külföldi tartózkodásra – bizonyítványt kell kiállítani, hogy a résztvevő kielégítő és hihető módon igazolni tudja aktív részvételét és tanulmányi eredményeit.</p> <p><u>A RB hangsúlyozza az elismerés fontosságát, és felkéri a tagállamokat az elismerés létező eszközeinek gyakorlati alkalmazására, illetve a fenti eszközök létrehozására, amennyiben azok még nem léteznek. Az elismerés létező eszközeit – különösen az Europass mobilitási okmányt – teljes körűen kellene alkalmazni, hogy a résztvevők valóban pozitív tapasztalattal gazdagodjanak.”</u></p>

Indokolás

Hangsúlyozzuk a mobilitási program időtartama alatt megszerzett képesítések és végzettségek elismerésének fontosságát, hogy növekedjen a képesítések átláthatósága, és ennek eredményeként nőjön a munkavállalók és a felsőoktatási hallgatók mobilitása. A RB felkéri a tagállamokat az elismerés létező eszközeinek gyakorlati alkalmazására.

5. ajánlás

Melléklet 9. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>„9. Reintegráció és értékelés</p> <p><u>Hazájukba visszatérve a résztvevőknek tanácsot kell adni arra nézve, hogyan hasznosítsák a tartózkodásuk alatt szerzett képességeket és készségeket. A hosszú külföldi tartózkodás után hazatérők számára megfelelő segítséget kell nyújtani hazájuk társadalmi, oktatási és szakmai környezetébe történő reintegrációjukhoz. A résztvevőknek – a felelős intézményekkel közösen – gondosan ki kell értékelnüik a szerzett tapasztalatokat, hogy meg tudják állapítani, elérték-e a tanulmányi tervben kitűzött célokat.”</u></p>	<p>„9. Reintegráció és értékelés</p> <p><u>Hazájukba visszatérve a résztvevőknek tanácsot kell adni arra nézve, hogyan hasznosítsák a tartózkodásuk alatt szerzett képességeket és készségeket. A hosszú külföldi tartózkodás után hazatérők számára megfelelő segítséget kell nyújtani hazájuk társadalmi, oktatási és szakmai környezetébe történő reintegrációjukhoz. A résztvevőknek – a felelős intézményekkel közösen – gondosan ki kell értékelnüik a szerzett tapasztalatokat, hogy meg tudják állapítani, elérték-e a tanulmányi tervben kitűzött célokat.</u></p> <p><u>Az illetékes hatóságoknak sikeres résztvevőket kellene megnyernie vagy akár toboroznia, hogy járjanak el »a mobilitás nagyköveteként«, és bátorítsanak másokat is saját példájuk követésére, egyben osszák meg saját tapasztalataikat, és szolgáljanak az ezeken alapuló tanácscsal.”</u></p>

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE